

การทำบัญชีครัวเรือนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน ตำบลออนใต้ อำเภอสันกำแพง
จังหวัดเชียงใหม่

HOUSEHOLD ACCOUNTING BASED ON THE CONCEPT OF SUFFICIENCY ECONOMY
OF THE COMMUNITY, ON TAI SUBDISTRICT, SAN KAMPHAENG DISTRICT
CHIANG MAI PROVINCE

วาริพิน มงคลสมัย
Varipin Mongkolsamai

สาขาวิชาการบัญชีและการเงิน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
Department of Accounting and Finance, Chiang Mai Rajabhat University
E-mail: varipin1@gmail.com

Received	February 8,2021
Revised	March 8,2021
Accepted	April 1,2021

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบริบทการทำบัญชีครัวเรือนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน ตำบลออนใต้ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่าง คือ ชุมชนตำบลออนใต้ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ที่สนใจเข้าร่วมโครงการวิจัย จำนวน 16 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ ผลการวิจัยพบว่าคนในชุมชนส่วนใหญ่ให้ความสนใจที่จะบันทึกบัญชีครัวเรือน เนื่องจากบัญชีครัวเรือนเป็นเครื่องมือสำคัญสู่วิถีแห่งความพอเพียง ทำให้ผู้บันทึกบัญชีทราบแหล่งที่มาและแหล่งที่ใช้ไปของเงินในครัวเรือน เพื่อจะได้ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น

คำสำคัญ

บัญชีครัวเรือน เศรษฐกิจพอเพียง ชุมชนออนใต้

ABSTRACT

This Research aimed to study the household accounting context of an inhabitant at Ontai San Kamphaeng District Chiang Mai according to the concept of sufficiency economy. This research uses specific sampling methods. The sample group were 16 people in Ontai San Kamphaeng District, Chiang Mai Province who were interested in participating in the research project. The study instrument for data collection were questionnaire. Statistical analysis were percentage and frequency. The results showed that the majority of people in the community were interested in recording household accounts. Since household account bookings will allow the

accountant to know the sources and uses of household money. In order to reduce unnecessary expenses.

Keywords

Household Accounting, Sufficiency Economy, Ontai Community

ความสำคัญของปัญหา

“ชุมชนออนใต้” เป็นชุมชนที่สมเด็จพระมหิตลาธิเบศรยติยธรรมาธิบดี พระบรมราชชนก เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรในพื้นที่ถึง 9 ครั้ง โดยทรงมีพระราชกระแสรับสั่งให้พิจารณา ดำเนินการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยลาน อ่างเก็บน้ำดอยโตน และอ่างเก็บน้ำห้วยไร่ เพื่อส่งน้ำให้กับ กิจกรรมพัฒนาด้านป่าไม้ ด้านประมง และด้านเกษตรกรรมของราษฎร พลิกฟื้นผืนแผ่นดินแห่งนี้จาก ที่แห้งแล้งมาเป็นพื้นที่อุดมสมบูรณ์ด้วยป่าไม้ กลายเป็นต้นน้ำที่สำคัญในการทำเกษตรของชาวบ้าน นอกจากนี้จะเป็นเส้นเลือดของชาวออนใต้แล้ว ยังเป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจ ประโยชน์สุขเหล่านี้มาจากน้ำพระทัยที่ทรงห่วงใยประชาชนอันนับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ (MGR Online, 2562)

ปัจจุบันพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคได้เปลี่ยนไปอย่างมากในทศวรรษที่ผ่านมา นอกจากนี้รูปแบบการตลาดแบบใหม่ที่มีการจัดส่งสินค้าให้ลูกค้าถึงบ้าน ทำให้การซื้อขายเกิดขึ้นได้ง่าย และตลอดเวลา (อำพล นววงศ์เสถียร, 2557) อีกทั้งระบบการใช้เงินล่วงหน้าที่ทำให้ความสะดวกสบาย มีสภาพคล่องจนอาจเกิดปัญหาการใช้เงินเกินความจำเป็น เมื่อถึงเวลาชำระหรือหมุนเงินไม่ทันจะกลายเป็นหนี้ที่สร้างภาระให้กับตนเองจนเกิดความเครียดได้ จึงมีคำถามว่าชุมชนตำบลออนใต้ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ได้รับผลกระทบจากการใช้เงินซื้อสินค้าและบริการอย่างสะดวกและตลอดเวลาหรือไม่ ซึ่งการทำบัญชีครัวเรือนตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงจะช่วยลดผลกระทบดังกล่าว ดังตัวอย่างการทำบัญชีรายรับและรายจ่ายประจำวันอย่างต่อเนื่องแล้วพบว่าตนเองจ่ายเงินซื้อหอยในแต่ละงวดสูงมาก จึงตั้งใจลดรายจ่ายค่าหอย (วาริพิน มงคลสมัย, 2560) อีกตัวอย่าง คือ สามีเคยดื่มเหล้าทุกวัน เคยเป็นหนี้ แต่เอาบัญชีให้เขาดู เขาก็เลยลดการดื่มเหล้า ทำให้ทุกเดือนที่เคยติดลบ ก็เริ่มมีเงินเหลือประมาณ เดือนละ 1,000 – 1,500 บาท (วาริพิน มงคลสมัย, 2552)

นักวิจัยจึงมีแนวคิดในการพัฒนาความรู้ด้านบัญชีครัวเรือนให้กับชุมชน ตำบลออนใต้ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ และเป็นการน้อมนำแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงลงสู่การปฏิบัติ เพื่อให้ชุมชน ตำบลออนใต้ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ได้ทราบรายรับและรายจ่ายของครัวเรือน สามารถควบคุมรายได้และค่าใช้จ่าย การออมเงิน และการจัดสรรเงินในการใช้จ่ายอย่างคุ้มค่า โดยการสำรวจความรู้ด้านบัญชีครัวเรือน การให้ชุมชนตำบลออนใต้ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ บันทึกรายรับและรายจ่ายในสมุดบัญชีครัวเรือน เพื่อลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นและเพิ่มการออมเงิน การวิเคราะห์รายได้ ค่าใช้จ่าย และการวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเงินในปัจจุบัน เช่น มีพอใช้ ไม่เหลือเก็บ มีพอใช้และเหลือเก็บ มีไม่พอใช้และเป็นหนี้ หรือมีไม่พอใช้ แต่ไม่เป็นหนี้ เรียนรู้วิธีปฏิบัติตามพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง นำมาสู่คุณภาพชีวิตที่ดีและความสงบสุขของชุมชน

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาบริบทการทำบัญชีครัวเรือนตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ของชุมชนตำบลออนใต้ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง บัญชีครัวเรือนของชุมชน ตำบลออนใต้ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ เป็นการอธิบายปรากฏการณ์สังคม ด้านการทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนตำบลออนใต้ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรคือ ชุมชนตำบลออนใต้ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 5,366 (เทศบาลตำบลออนใต้, 2562) ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ซึ่งงานวิจัยเชิงคุณภาพเป็นการเลือกผู้เข้าร่วมที่เหมาะสมในการหาคำตอบของงานวิจัย (กมลพิพัฒน์ ชนะสิทธิ์ และประสพชัย พสุนนท์, 2561) กลุ่มตัวอย่างหรือผู้ให้ข้อมูล คือ ชุมชนตำบลออนใต้ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ที่สนใจเข้าร่วมโครงการวิจัย จำนวน 16 คน

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยจัดทำแบบสอบถาม เพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับรายรับและรายจ่ายในครัวเรือน การบันทึกบัญชีและการปฏิบัติตามแนวพระราชดำริ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง ของชุมชนตำบลออนใต้ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการที่เน้นเชิงคุณภาพ คือ ความเป็นของแท้ (Authenticity) (สุภางค์ จันทวานิช, 2559)

3. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ใช้เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ คือ การวิเคราะห์โดยการจำแนกชนิดข้อมูล (เอี่ยมพร หลินเจริญ, 2555) ตามความเหมาะสมกับข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยจะจำแนกข้อมูลตามบริบทการบันทึกบัญชีครัวเรือน และการปฏิบัติตามแนวพระราชดำริ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง โดยจะวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม นำข้อมูลมาสรุปเป็นตารางและข้อสรุปย่อ ๆ แล้วนำข้อสรุปเหล่านั้นมาเชื่อมโยงกัน เพื่อให้เป็นบทสรุปซึ่งจะตอบปัญหาของการวิจัย (สุภางค์ จันทวานิช, 2559) โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การคำนวณหาค่าร้อยละ และค่าความถี่

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม รายรับและรายจ่ายในครัวเรือน การบันทึกบัญชีครัวเรือน และการปฏิบัติตามแนวพระราชดำริ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง ของชุมชนตำบลออนใต้ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ มีดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นชุมชนในตำบลออนใต้ ที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมการจัดทำบัญชีครัวเรือน ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงในตารางที่ 1 และตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 1 อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

อายุ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
33	1	6.3
36	1	6.3
42	1	6.3
47	1	6.3
51	1	6.3
55	2	12.4
56	1	6.3
57	2	12.4
58	1	6.3
61	2	12.4
65	2	12.4
67	1	6.3
รวม	16	100.0

ตารางที่ 1 แสดงให้เห็นอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุต่ำสุด 33 ปี และอายุสูงสุด 67 ปี

ตารางที่ 2 เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
หญิง	14	87.5
ชาย	2	12.5
รวม	16	100.0

ตารางที่ 2 แสดงให้เห็นเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 87.5 สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นเพศชายมีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5

2. รายรับและรายจ่ายในครัวเรือน

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นชุมชนในตำบลออนใต้ ที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมการจัดทำบัญชีครัวเรือน จำนวน 16 คน ข้อมูลรายรับในครัวเรือนของผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงดังตารางที่ 3 และข้อมูลรายจ่ายในครัวเรือนของผู้ตอบแบบสอบถามแสดงดังตารางที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 3 รายรับในครัวเรือน

รายรับ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
โฮมสเตย์	2	12.5
ปลูกพืชทางการเกษตร	9	56.3
รับจ้าง	7	43.8
เบี้ยผู้สูงอายุ	5	31.3
อื่น ๆ	5	31.3

ตารางที่ 3 แสดงให้เห็นรายรับในครัวเรือนของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายรับจากการปลูกพืชทางการเกษตร (ได้แก่ ะอม ถั่วฝักยาว พริก มะเขือ แตงลัก ยอดมะละ ข่า ผักสวนครัว ไข่ไก่ ไข่เนื้อ ทำนา ทำสวน ลำไย ผักกาด มะเขือ เห็ด ผักชี ผักบุ้ง ผักกาด ข่า ยาสูบ และกล้วย) จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 56.3 รองลงมาเป็นรายรับจากการรับจ้าง จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 43.8 สำหรับรายรับจากเบี้ยผู้สูงอายุ และรายรับอื่น ๆ (ได้แก่ เงินเดือน ค่าตอบแทน อ.ส.ม ทำเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย และรับจ้างผสมพันธุ์วัว) มีจำนวนเท่ากัน คือ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 31.3 สำหรับรายรับจากโฮมสเตย์ มีจำนวนน้อยที่สุดคือ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5

ตารางที่ 4 รายจ่ายในครัวเรือน

รายจ่าย	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
ค่าน้ำค่าไฟ	14	87.5
ค่าน้ำมันรถ	15	93.8
ค่าของใช้ในครัวเรือน	15	93.8
ค่าห่วย / เสียงโชค	9	56.3
ค่าอาหาร	15	93.8
ค่าเล่าเรียนของบุตรหลาน	9	56.3
ค่าเสื้อผ้า	11	68.8
ค่าเหล้า / บุหรี่	13	81.3
อื่น ๆ	4	25.0

ตารางที่ 4 แสดงให้เห็นรายจ่ายในครัวเรือนของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายจ่ายเป็นค่าน้ำมันรถ ค่าของใช้ในครัวเรือน และค่าอาหาร มีจำนวนเท่ากันคือ 15 คน คิดเป็นร้อยละ 93.8 รองลงมาเป็นค่าน้ำค่าไฟ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 87.5 สำหรับค่าเหล้าหรือบุหรี่ มีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 81.3 ค่าเสื้อผ้า มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 68.8 ค่าเล่าเรียนของบุตรหลาน มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 56.3 รายจ่ายอื่น ๆ (ได้แก่ ค่าสังคัมทุกกลุ่มที่เป็นสมาชิก ทำบุญ เงินออม กลุ่มฌาปนกิจสงเคราะห์ ค่าโทรศัพท์ ค่าอินเทอร์เน็ตที่บ้าน ค่าสมาชิก

ธนาคารการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ค่าสมาชิกตำบล ค่าสังคมในหมู่บ้าน) มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0

3. การบันทึกบัญชีครัวเรือน

ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการบันทึกบัญชีครัวเรือนในตารางที่ 5 ประสิทธิภาพในการบันทึกบัญชีครัวเรือน และตารางที่ 6 ความสนใจที่จะบันทึกบัญชีครัวเรือน ดังนี้

ตารางที่ 5 ประสิทธิภาพในการบันทึกบัญชีครัวเรือน

การบันทึกบัญชีครัวเรือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
เคยบันทึกบัญชีครัวเรือน	8	50.0
ไม่เคยบันทึกบัญชีครัวเรือน	8	50.0
รวม	16	100.0

ตารางที่ 5 แสดงให้เห็นประสิทธิภาพในการบันทึกบัญชีครัวเรือนของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เคยบันทึกบัญชีครัวเรือน และไม่เคยบันทึกบัญชีครัวเรือน มีจำนวนเท่ากันคือ 8 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0

ตารางที่ 6 ความสนใจที่จะบันทึกบัญชีครัวเรือน

การบันทึกบัญชีครัวเรือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
สนใจจะบันทึกบัญชีครัวเรือน	11	68.7
ไม่สนใจจะบันทึกบัญชีครัวเรือน	5	31.3
รวม	16	100.0

ตารางที่ 6 แสดงให้เห็นความสนใจที่จะบันทึกบัญชีครัวเรือนของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่สนใจจะบันทึกบัญชีครัวเรือน มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 68.7 (โดยเหตุผลที่สนใจจะบันทึกบัญชีครัวเรือน ได้แก่ อยากรู้ว่าเงินมาจากไหน และขาดหายไปทางไหน อยากรู้ว่ารายรับจะมากกว่ารายจ่ายหรือไม่ อยากรู้รายรับรายจ่าย อยากรู้รายการจ่ายเงินและรู้ที่ไปที่มาของเงิน อยากรู้รายรับรายจ่ายในแต่ละวันหรือเดือน และวันไหนรับหรือจ่ายมากกว่ากัน อยากทราบรายจ่ายในครัวเรือนหรือในบ้าน ต้องการรู้รายจ่ายเพื่อจะได้แก้ไขที่เราจ่าย เช่น ลดอาหารการกิน)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่สนใจจะบันทึกบัญชีครัวเรือน มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 31.3 (โดยเหตุผลที่ไม่สนใจจะบันทึกบัญชีครัวเรือน ได้แก่ รายรับรายจ่ายไม่เท่ากันแต่ละวัน ไม่มีเวลา ไม่เข้าใจ รายรับไม่ค่อยมี และมันจางลืม (ลืมบ่อย ๆ))

4. การปฏิบัติตามแนวพระราชดำริ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง

ผู้ตอบแบบสอบถามได้ปฏิบัติตามแนวพระราชดำริ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) การปลูกทุกอย่างที่กินได้ แจกให้ญาติ และเหลือกินก็ขายตามร้านค้าชุมชน เช่น ปลูก ขิง ข่า ตะไคร้ มะกูด มะนาว ผักเชียงดา ผักบุ้ง มะเขือหวาน โหระพา ถั่วฝักยาว ผักกาด พริก มะเขือเทศ และฟักทอง

2) การเลี้ยงไก่ เลี้ยงกบ เลี้ยงปลาไว้กินเอง เหลือกินก็เก็บขาย

3) ใช้จ่ายแบบประหยัด เท่าที่หาได้ พอประมาณ และลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น เช่น ค่าเสื้อผ้า

4) การออมเงิน

อภิปรายผล

การนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการบันทึกบัญชีครัวเรือนเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการวางแผนการใช้จ่ายเงินที่สำคัญ เนื่องจากสมุดบัญชีครัวเรือนเป็นบัญชีนอกใจซึ่งมีลักษณะเป็นรูปธรรม แต่แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเป็นบัญชีในใจซึ่งมีลักษณะเป็นนามธรรม หากการจดบันทึกบัญชีรายรับและรายจ่ายในแต่ละวันเพียงอย่างเดียว โดยไม่ได้ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาวิเคราะห์เพื่อลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น ก็จะทำให้เพียงแต่บันทึกบัญชี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสายสมร สังข์เมฆ (2559) ผกามาศ มูลวันดี (2559) และวาริพิน มงคลสมัย (2562) ที่พบว่าบัญชีครัวเรือนเป็นเครื่องมือสำคัญสู่วิถีแห่งความพอเพียง หากทุกครัวเรือนมีการบันทึกบัญชีอย่างถูกต้องสม่ำเสมอ ก็จะสามารถช่วยให้ผู้จัดทำบัญชีได้ทราบตัวเลขรายรับรายจ่ายที่เกิดขึ้นจริงและหากนำหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการวิเคราะห์ตัวเลขรายรับรายจ่ายที่เกิดขึ้น จะทำให้ผู้บันทึกบัญชีตระหนักถึงการลดจำนวนค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นและเพิ่มการออมเงินให้มากขึ้น สามารถลดการใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือย ไม่มีปัญหาหนี้สิน มีความสุขกายสุขใจ และเกิดเป็นสังคมน่าอยู่ต่อไป

ชุมชนตำบลออนใต้ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ มีการปฏิบัติตามแนวพระราชดำริ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งประกอบด้วยคุณสมบัติ ที่สำคัญ 3 ข้อ คือ ข้อที่หนึ่ง ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป ซึ่งชุมชนตำบลออนใต้ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ มีการปลูกผักและเลี้ยงสัตว์สำหรับบริโภคและจำหน่าย ข้อที่สอง ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล ซึ่งชุมชนตำบลออนใต้ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ มีการใช้จ่ายแบบประหยัด และลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น และข้อที่สาม ภูมิคุ้มกัน หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น ซึ่งชุมชนตำบลออนใต้ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ มีการออมเงินเพื่อเตรียมวางแผนทางการเงินให้พร้อมเพื่อรองรับความจำเป็นทางการเงินในอนาคต สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของเยาวชน กล่าวว่า การนำหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตทำให้เกิดความพอมี พอกิน พอใช้ของคนส่วนใหญ่ (ธิปัตย์ โสติถิวรรณ, 2556)

นอกจากนี้งานวิจัยเรื่อง การพัฒนากระบวนการจัดการรายจ่ายและเพิ่มรายได้ครัวเรือนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน ตำบลหนองป่าครั่ง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าการบันทึกบัญชีครัวเรือนช่วยให้ชุมชนได้เห็นรายได้ที่ไม่เพียงพอกับรายจ่าย นำไปสู่การลดรายจ่ายครัวเรือนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (จิระ คำบุญเรือง, 2559) อีกทั้งการบันทึกบัญชีครัวเรือนก่อให้เกิดภูมิคุ้มกันที่ดีในการใช้จ่ายเงินและเป็นเครื่องมือที่สนับสนุนการดำเนินชีวิตให้มีความสุขตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (สายสมร สังข์เมฆ, 2559 และภัทรา เรืองสินัญญา, 2555) อย่างไรก็ตามการจัดทำบัญชีให้ประสบความสำเร็จจำเป็นต้องลงมือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอจึงจะเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง (อุษา จุฑะสุวรรณศิริ, 2563 และอัฐพงษ์ ธีระคานนท์, 2562)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา สำหรับโลกยุคปัจจุบันที่ทุกคนสามารถใช้จ่ายเงินซื้อสิ่งของจากทุกแห่งในโลกและตลอดเวลา การทำบัญชีเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการควบคุมการใช้จ่ายเงิน อีกทั้งคนไทยทุกคนควรทำความเข้าใจแนวพระราชดำริ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง และนำมาปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมชัดเจนอย่างจริงจัง เพื่อให้การก้าวอย่างในชีวิตเป็นไปอย่างรอบคอบ ระมัดระวัง มั่นคง และยั่งยืน กระทั่งสามารถสร้างความสุขให้กับชีวิตในที่สุด โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำองค์ความรู้ด้านการบัญชีครัวเรือน ไปเป็นเครื่องมือในการวางแผนการใช้จ่ายเงินแก่ชุมชนต่าง ๆ ทั่วประเทศ
2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป วิธีการวิจัยนี้ มีลักษณะเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ดังนั้นงานวิจัยต่อไปควรศึกษาด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก

กิตติกรรมประกาศ (ถ้ามี)

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาระบบบัญชีของธุรกิจชุมชนตำบลออนใต้ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน” ภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

เอกสารอ้างอิง

- กมลพิพัฒน์ ชนะสิทธิ์ และประสพชัย พสุนนท์. (2561). การสุ่มตัวอย่างและการผสมผสานข้อมูลตามแบบแผนการวิจัยแบบผสมวิธี. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี. ปีที่ 12 ฉบับที่ 29 หน้า 147-158.
- จิระ คำบุญเรือง. (2559). การพัฒนากระบวนการจัดการรายจ่ายและเพิ่มรายได้ครัวเรือนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน ตำบลหนองป่าครั่ง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. วารสารเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ. ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 หน้า 15-25
- เทศบาลตำบลออนใต้. (2562). ข้อมูลและสภาพทั่วไป. สืบค้นจาก <https://www.wi.go.th/ข้อมูลและสภาพทั่วไป>.
- เทศบาลตำบลออนใต้. (2562). Guide Book ออนใต้. สืบค้นจาก <https://www.ontai.go.th/guidebook-ออนใต้/>.
- ธิปไตย โสติวรณ. (2556). การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของ

- เยาวชน. **วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์**. ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 หน้า 8-18.
- ผกามาศ มูลวันดี. (2559). ปัจจัยที่มีผลกระทบของพฤติกรรมในการจัดทำบัญชีครัวเรือนที่มีต่อคุณภาพชีวิตในครอบครัวของเกษตรกรบ้านหนองตาไก่ ตำบลลุมพุก อำเภอมือง จังหวัดบุรีรัมย์. **วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์**. ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 หน้า 26-40.
- ภัทรา เรืองสินภิญญา. (2555). “บัญชีครัวเรือน” เรื่องใกล้ตัวที่ถูกมองข้าม. **วารสารวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร**. ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 หน้า 20-28.
- วาริพิน มงคลสมัย. (2562). การจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนในตำบลห้วยทราย อำเภอมะริม จังหวัดเชียงใหม่. **วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย**. ปีที่ 14 ฉบับที่ 50 หน้า 13-18.
- วาริพิน มงคลสมัย. (2560). การพัฒนาบัญชีครัวเรือนของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านห้วยทราย อำเภอมะริม จังหวัดเชียงใหม่. **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง**. ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 หน้า 142-151.
- วาริพิน มงคลสมัย. (2552). การจัดการความรู้ทางการเงินและการบัญชีเพื่อพัฒนาการผลิตหัตถ์และผักปลอดสารพิษกลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ บ้านเจดีย์แม่ครัว อ.สันทราย จ.เชียงใหม่. เชียงใหม่. **วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่**. ปีที่ 11 ฉบับที่ 1.
- สายสมร สังข์เมฆ. (2559). การจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนในชุมชนเกาะยาวใหญ่จังหวัดพังงา. **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์**. ปีที่ 1 ฉบับที่ 3 หน้า 26-35.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2559). การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัฐพงษ์ ธีระคานนท์. (2562). การศึกษาแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนในอำเภอดัษฎาริ จังหวัดปทุมธานี. ใน **รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ พะเยาวิจัย**. หน้า 2480-2492. หอประชุมพญาเมือง มหาวิทยาลัยพะเยา.
- อำพล นววงศ์เสถียร. (2557). พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริโภคในร้านค้าออนไลน์ ในกรุงเทพมหานคร. **วารสารปัญญาภิวัฒน์**. ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 หน้า 134-149.
- อุษา จูฑะสุวรรณศิริ. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชุมชนบางไผ่ไก่ แขวงหิรัญรูจี เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร. **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี**. ปีที่ 14 ฉบับที่ 1 หน้า 162-174.
- เอี่ยมพร หลินเจริญ. (2555). เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ. **วารสารการวัดผลการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม** ปีที่ 17 ฉบับที่ 1 หน้า 17-29.
- MGR Online. (2562). เปิด “9 ชุมชนนาร่อง ท่องหมู่บ้านอุตสาหกรรมสร้างสรรค์”. สืบค้นจาก <https://mgronline.com/travel/detail/9600000023398>.

ประวัติแนบท้ายบทความ (ภาษาอังกฤษ)

Name and Surname: Varipin Mongkolsamai

Highest Education: Ph.D. (Financial Accounting)

University or Agency: Chiang Mai Rajabhat University

Field of Expertise: Accounting and Finance

Address: Chiang Mai Rajabhat University, Chiang Mai, Thailand
50300